

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, KNAFLJEVA ULICA ŠTEV. 1 TELEFON 55-21 DO 55-28

SLOVENSKI POROČEVALEC

NSERBATNI ODELEK LJUBLJANA TELEFON 55-33 55-33 POSTNI CEKOVNI RACUN LJUBLJANI ŠTEV. 6-90691-1 OGLASI PO CENIKU MESEČNA NARODNA 6 DIN

GLASILO OSVOBODILNE FRONTESLOVENIJE

Maršal Tito na obisku v Kropi

Kropa, 5. avgusta Včeraj dopoldne je maršal Tito obiskal Kropo, ki je znana po svoji stavogradnosti in po svoji kovinarski industriji.

Nenadoma pa je nekdo vzkliznil: »Pa saj to je tovariš Tito!« Za vzkliz se je prenesel s klicanjem kmalu po vsem naselju. In medtem ko se je maršal počasi napotil k vrhu vasi, so prihajali iz hiš otroci, žene, stari in mladi in ga pričakovali ter sprejemali s cvetjem, veselimi pogledi in vzkliki.

Maršal Tito je nato v spremstvu upravitelja kovinarske šole ing. Jožeta Bandela in učitelja v gimnazijskem tečaju, prof. Franca Kapusa ter direktorja bolnišnice gimnazije Simona Lenarčiča in drugih pregledal šolske prostore ter se zanimal za uspehe mladincev in mladin, kovinarskih učencev, ki čez poletje obiskujejo gimnazijski tečaj.

Pred tovarno vijakov in žebčev »Plamen« je maršala sprejela skupina delavcev, ki so ga v imenu svojih tovarišev in tovarišic zaprosili, da naj obišče njihovo podjetje. Po zunanjem videzu majhna delavnica, v kateri posameznih oddelkih zelo spretno delajo tudi žene-kovinarke, se je podjetje »Plamen« razvilo v majhno metalurško tovarno, katere naprave in delo je maršal Tito pregledal z največjo pozornostjo.

Direktor tovarne Jože Videtič je v imenu delavcev in delavk, ki so toplo pozdravili maršala, izročil maršalu v dar lep kovinski izdelek in mu pri tem hkrati izrekel prošnjo delavstva, zbrana na tovariškem dvorišču, da jim spregovori nekaj besed.

Maršal Tito se je odzval želji delavcev in delavk in jim med pogostim odobravanjem dejal:

»Tovariši in tovarišice! Nisem prišel sem, da bi govoril, prišel sem, da vidim to staro vas, toda, če vi to želite, vam moram reči,

da me je zelo ugodno presenetilo dejstvo, da sem v vaši vasi našel tako važno in koristno tovarno za naš petletni plan, za našo industrializacijo. Sicer ni velika, po svojem pomenu in izdelkih, ki jih daje, pa je zelo važna. Zelo prijetno me je presenetilo, ker sem tukaj našel mladino, ki se marljivo uči, ki si prizadeva, da bo čimprej s svojim znanjem služila naši državi, služila izpolnitvi petletnega plana. (Navdušeno odobranje in vzklikanje: Tito, Tito, Tito! Živela Titova mladina!).

Tovariši in tovarišice, mladinci in mladinke izraziti moram zahvalo vsem tem vašim stariim učiteljem, ki so delavci-ustanovitelji tega podjetja in ki vas danes učijo svojih izkušenj, da boste danes ali jutri postali dobri strokovni delavci, da se boste naprej razvijali in vi nato vzgajali nove strokovne kadre. Zelo važno je to, kar sem tukaj videl, da vi ne delate samo praktično, temveč da se prav tako tudi učite v šoli, obiskujete gimnazijo. Učite se, tovariši in tovarišice, učite se marljivo. To bo koristilo i vam i vsemu našemu ljudstvu, vsej naši državi.

Ustvarjamo veliko delo. Napraviti hočemo iz Jugoslavije državo, boljše in srečnejšo, kakor je nekoč bila, socialistično državo, v kateri bo vsak človek živel življenje, dostojno človeka, popolnoma drugače, kakor se je nekoč živel. Hočemo torej ustvariti srečnejšo bodočnost i za vas i za pokolenja, ki prihajajo. To je tovariši težavno delo, ki zahteva od vsakega posameznega državljana naše države, od vsakega mladince in mladinke od vsakega delavca in delavke, od vsakega našega kmeta največjo poštenost. Reči moram, da smo najsrečnejši prav zaradi tega, ker so naši delovni ljudje sploh, vsi, ki pošteno mislijo, razumeli to veliko idejo ustvarjanja boljše in srečnejše bodočnosti. Delovni polet, ki se po vsej državi z ogromnim navdušenjem vse bolj razvija, nam kaže, da bomo mi dejansko mogli ustvariti tisto, kar smo si postavili kot nalogo.

Tovariši in tovarišice, nam še ni lahko, jaz to vem.

Nekateri zahtevajo več kruha, kakor je to na primer dejala tukaj neka stara žena, a drugi, kakor ta vaš starj ustanovitelj te tovarne, zahteva več strojev itd. Vse to nam je potrebno. Razumljivo je, da je na prvem mestu kruh, kajti ljudje morajo jesti, da lahko delajo. No, vi veste, da smo zadnja leta imeli veliko težav, vi veste, da smo morali pri delu za obnovo in izgraditve naše države vsako malenkost kupovati v tujini za zlato, a zlato so naše rude, naše kovine, naše žito itd., skratka, morali smo izvažati tudi kruh, ker so nam v inozemstvu dejali, da nam ne bodo dali strojev, če jim ne damo kruha, in mi smo ga morali dati. To pa se je občutilo v življenjskem

standardu naših ljudi, ki so se ponekod tudi jezili na nas in nam to zamerili. Toda obljubljam vam, da letos ne bomo jedli samo koruznega kruha, temveč tudi pšenični. (Odobranje). Zemlja je rodila boljše kakor lani, a naši delovni ljudje, delavci, mladinci in vsi naši delovni državljani so izdelali v preteklem in letošnjem drugem letu petletke že mnogo predmete, ki jih je morala doseči naša država uvažati. Danes že izdelujemo doma številne stroje, za katere smo prej morali dati zlato in jih plačevati zelo drago. A še leto, dve dela in tedaj nam bo treba izvažati zelo malo tega, kar nam bo potrebno. Kruha sploh ne bomo imeli več, kakor ga bomo sami potrebovali. Mislim, da bo do tega tudi kmalu prišlo. (Navdušeno dolgočasno odobranje).

Tovariši in tovarišice, delavci in delavke, mladinci in mladinke, v malem kraju Kropi, daleč od velikih središč delate veliko in koristno delo. Mnenja sem, da mora biti to vaše podjetje kovačnica novih kadrov, sposobnih voditeljev po podjetjih in tovarnah, v katere se bodo zivljali novi deset in deset tisoč delavcev, kmetov z vasi. Zato si zapomnite, da ste pri zelo važnem delu, pri velikem delu, ki mora prispevati k ureditvi naših velikih nalog, k ustvaritvi srečnejše socialistične države. Vsi smo govorili na kongresu in povedali smo skoraj vse, kar je bilo treba. Hotel bi reči še samo toliko, da ne glede na to, kar bo kdo pripovedoval v inozemstvu, nas to ne more in ne sme ovirati pri našem delu. Postavili smo trdne temelje, začrtali smo si ravno pot in mi gremo po tej poti, čeprav z raznimi ovirami, neomahljivo k socializmu, gremo k temu, da bodo naši ljudje živeli srečnejše življenje, k temu, da bomo našemu človeku dali ne samo toliko, kolikor zasluži, temveč kolikor potrebuje. A uresničenje tega je vaše delo. Vodstvo ne more samo tega napraviti. To je delo samega ljudstva, delo vas, delovnih ljudi, v prvi vrsti delavskega razreda, delovnih kmetov, revnih in srednjih kmetov in ljudske inteligence, delo delovnih ljudi mesta in vasi. To je delo vseh nas in mi bomo dosegli te naše velike smote.

Zato vam, tovariši in tovarišice, želim mnogo uspeha pri vašem delu. Želim vam, da se vaše podjetje razširi da bo v njeza moglo priti še več mladih ljudi, ki se bodo, kakor tudi vi, obogatili z izkušnjami vaših starejših tovarišev, ki bodo, kakor sem prepričan, izročili vam vse, kar znajo, do boste mogli to znanje izkoristiti pri gradnji nove socialistične Jugoslavije.

Maršalove besede je spremljalo dolgočasno vzklikanje novi Jugoslaviji, Komunistični partiji in Centralnemu komiteju na čelu s tov. Titom. Pri prisrčnem slovesu maršala Tita je sodelovalo vse prebivalstvo Krope.

Mednarodna podonavaska konferenca v Beogradu Amerika bi rada z načelom o „enakih možnostih“ vsilila svojo voljo podonavskim državam Francija želi, naj bi bile povabljene na konferenco tudi Grčija, Italija in Belgija

Beograd, 5. avgusta. (Tanjug). Na današnji seji mednarodne podonavske konference je med nadaljevanjem razpravljanja o sovjetskem predlogu nove pogodbe za ureditev plovbe na Donavi govoril šef ameriške delegacije veleposlanik Cavendish Cannon. Medtem ko sta se predstavnik Velike Britanije in Francije, hoteč tudi v bodoče zagotoviti privilegirani položaj, ki ga je dajala tema državam prejšnja konvencija, zopet sklicevala na »pridobljene pravice« in trdila, da je pogodba iz leta 1921., ki so jo zahodne države same prekršile, še vedno veljavna, pa se predstavnik ZDA ni mogel sklicevati na »pridobljene pravice«, ker ni Amerika podpisala nobene pogodbe o Donavi. Zaradi tega je uporabil druge besede, da bi vsilil tujo voljo podonavskim državam. Ameriški predstavnik je govoril o tako imenovanem načelu »enakih možnosti«, s katerim izkoriščajo imperialisti svojo finančno pomoč za ogražanje neodvisnosti majhnih in nerazvitih držav. Zahteval je, da morajo biti ne samo podonavske države, ampak tudi nedonavske države zastopane v organih, ki bodo skrbeli za pravilno plovbo po Donavi. Postavil je to zahtevo, čeprav jamčijo v smislu sovjetskega predloga podonavske države za izvajanje načela svobodne plovbe po Donavi za trgovske ladje, blago in državljane vseh držav brez razlike. Pravi vzrok, zaradi katerega je ameriški delegat vztrajal pri tem, da morajo biti tudi nedonavske države zastopane v Podonavski komisiji, je v tem, da so zahodne veleposilje vedno izrabljale svoje sodelovanje v podonavskih komisijah za gospodarsko in politično prodiranje v Podonavje. Pripomniti je treba, da pravice, ki jih zahtevajo zase zahodne veleposilje, niso bili nikoli pripravljeni priznati komu drugemu. V svojih rokah drže krepko nadzorstvo nad važnimi mednarodnimi vodnimi potmi, kakršna sta na pr. Panamski in Sueški prekop, v sami Ameriki pa je določeno, da je plovba po ameriških rekah omejena samo na ladje obrežnih držav.

Cavendish Cannon je izjavil na koncu, da bo ameriška delegacija predložila svoj predlog pogodbe. Za ameriškim delegatom, veleposlanikom Cannonom je govoril francoski predstavnik veleposlanik Thierry. Trdil je, da francoska delegacija ni nikoli zahtevala obnovo konvencije iz leta 1921. Kljub temu je izrazil željo francoske delegacije, naj bi pogodba iz leta 1921. ohranila svojo polnopravno veljavnost in obvezno moč. Zanimal je, da bi Francija in Velika Britanija kršili pogodbo z bukarčanskim in sinajskim sporazumom, s katerima sta jo spremenili. Nato je francoski delegat predlagal, ne da bi upošteval sklep Sveta zunanjih ministrov iz decembra 1946 o sklicanju podonavske konference, da bi na konferenco v Beograd povabili tudi delegate Grčije, Italije in Belgije, ki so podpisale konvencijo iz l. 1921. Toda v sklepu iz decembra 1946, ki ga je podpisal tudi delegat Francije, je izrecno rečeno, da bo na podonavski konferenci sodelovalo 7 podonavskih držav, med njimi Sovjetska zveza, Združene države Amerike, Francija in Velika Britanija. Očitno je skušal francoski delegat s svojim predlogom odrediti podonavskim državam pravico, da bi predvsem one odločale tako o načelih plovbe po Donavi, kakor tudi o načinu, kako naj se ta načela izvajajo.

Današnja seja, ki ji je predsedoval šef ameriške delegacije Cavendish Cannon, se je končala ob 12.15. Na popoldanski seji je prvi govoril predstavnik Ukrajinske SSR. Jugoslovanska delegacija je danes pismeno predlagala, naj se ustanovi generalni komite konference. Predlog določa ustanovitev generalnega komiteja, ki naj bi razpravljal o načrtih konvencij za režim plovbe po Donavi, ki so bili dostavljeni sekretariatu. V generalnem komiteju so zastopane delegacije vseh držav, ki se udeležujejo konference. Sejam komiteja predsedujejo po vrsti predstavniki držav, ki sodelujejo na konferenci z odločilnim glasom in sicer po ruski abecedi.

Seje generalnega komiteja so tajne, toda delegacije imajo pravico obveščati predstavnike tiska svojih držav o delu generalnega komiteja po svoji uvidenosti.

Minili so časi gospostva zahodnih velesil na obrežjih Donave

Moskva, 4. avg. (Tass) »Pravda« prinaša dopis iz Beograda z naslovom »Prvi dnevi podonavske konference«, v katerem pravi med drugim: »Predstavniki zahodnih držav so imeli namen izjaviti neposredni pri-

Vodja sovjetske delegacije Andrej Višinski in vodja jugoslovanske delegacije dr. Aleš Bebler v prijateljskem razgovoru med odmorom

tisk na konferenco s tem, da so ji stavili ultimati: Sprejmite sklepe, ki ugajajo zahodnim državam, sicer jih te države ne bodo priznale. Brez dvoma bi bil tak ultimati uspešen na kateri koli konferenci »maršalliziranih držav«. Toda za vedno so minili časi, ko so predstavniki zahodnih držav mogli ukazovati na obrežjih Donave kot bi bili doma. Podonavski narodi so vrgli med smeti izdajalske politike, ki so na drobno in debelo trgovali z njihovo neodvisnostjo, in postali sami gospodarji svojih držav.

Sedaj sede za konferenčno mizo poleg delegatov zahodnih držav kot enakopravni člani diplomati, ljudje iz ljudstva, ki so prestali surovo preizkušnjo v borbi proti fašizmu in ki so do skrajnosti pripravljeno braniti zakonite pravice svojih držav, ki so jim jih včasih nezakonitno odvzeli tudi imperialisti. Sovjetska delegacija je navajala neovrgljive podatke, utemeljene z dokazi. Sijajno je dokazala, kako neutemeljene so zahteve zahodnih držav, ki ultimativno zahtevajo nadzorstvo nad plovbo po Donavi. Sovjetska delegacija je dokazala, da sedaj ne gre za obnovo tako imenovanih »pridobljenih pravic« zahodnih držav, ampak za odstranitev nespoštovanja pravic podonavskih držav, kar se je dogajalo v preteklosti. Sovjetska delegacija je prepričljivo dokazala, da je neenakopravna konvencija iz leta 1921., na katero se skušajo sklicevati predstavniki zahodnih držav, že zdavnaj izgubila zikonitno veljavo, ker so jo zahodne države same kršile; Velika Britanija in Francija sta namreč, ne da bi upoštevali ostale podpisnike konvencije, sklenili pred vojno nov sporazum, s katerim sta dejansko prepuštili Donavo hitlerjevski Nemčiji. Konvencijo iz leta 1921. so dokončno pokopali leta 1946., ko so bile na pobudo zahodnih držav v mirovne pogodbe z Madžarsko, Romunijo in Bolgarijo sprejete nove določbe o plovbi po Donavi. Ljubitelje politike diktata

bi morali spomniti na besede Molotova na pariški mirovni konferenci leta 1946., ko je bilo načeto vprašanje plovbe po Donavi: »Ne smemo dovoliti, da bi močne države, ki imajo danes mnogo dolarjev ali funtov sterlingov, neovirano vsiljevale svojo voljo drugim državam. Taka politika ne bo rodila dobrih rezultatov in bo narletela na upravičen odpor pri drugih državah. Taka politika je obsodena na neuspeh, da niti ne govorimo o tem, da je že doslej pretrpela resne moralno-politične poraze.«

Čez nekaj dni bo podonavska konferenca pokazala ali so se predstavniki zahodnih držav kaj naučili iz svojih porazov, ali pa še naprej vztrajajo v svoji politiki surovega diktiranja.

Poslopje Kolarčeve univerze v Beogradu, kjer zaseda mednarodna donavska konferenca

Pokrajinska konferenca KP za Črno goro

Cetinje, 3. avg. Na svoji seji dne 1. avgusta 1948 je Pokrajinski komitej KP za Črno goro sklenil, da se sklicje pokrajinska konferenca KP za Črno goro 4. oktobra 1948 na Cetinju. Spremenila se bo v ustanovni kongres KP Črne gore.

Pokrajinski komitej je sklenil, da bodo v času do sklicanja Pokrajinske konference KP Črne gore okrajne in krajevne konference in sestanki partijskih celic, na katerih bodo izvolili partijska vodstva s tajnim glasovanjem.

V Gorskem Kotaru gradijo gozdno železnico

Da se omogoči čim boljše in racionalnejše izkoriščanje obsežnih gozdov v Gorskem Kotaru, je Podjetje za izkoriščanje gozdov »Delnice« začelo graditi glavno gozdno železniško progo do železniške postaje Vrata na progi Zagreb-Reka v smeri proti pogorju Rogozno. Železnica bo dolga 12 km. Zaradi pomanjkanja delovne sile se je glavni odbor Ljudske mladine Hrvatske zavezal zgraditi to progo. Prva dela je izvršila III. zlatarska mladinska delovna brigada, ki je že prej delala na gradilišču pionirskega mesta v Zagrebu in je bila tam štirikrat proizvodna za udarno. V 20 dneh je izvršila zemeljska dela v dolžini 800 m.

Uspehi in pomanjkljivosti odkupa kmetijskih pridelkov v goriškem okraju

Tudi v goriškem okraju je trgovina po vezanih cenah močno okrepila zadružni sektor. Kmetije se čedalje bolj živo oklepajo kmetijskih združenj ter usmerjajo svojo proizvodnjo v naše plansko gospodarstvo. Vezana trgovina se je v kratkem času izkazala kot zelo uspešna pobuda za mobilizacijo in dvig kmetijske proizvodnje, hkrati pa je odprla kmetu najširše možnosti za nabavo izdelkov izdelkov. Odstopke proste prodaje kmetijskih pridelkov je vsak mesec manjši, tako da prihaja sedaj pretežno del kmetijskih pridelkov do potrošnika preko vezane trgovine.

Ze od zgodnje pomladi je goriški okraj našim mestnim in industrijskim potrošnikom središčem najvažnejši vir zgodnjih kmetijskih pridelkov, sadja, zelenjave, krompirja itd. Dosedanji odkup je z malimi izjemami organizacijski slonel na okrajni odkupni upravi, okrajni zvezi kmetijskih združenj in na posameznih kmetijskih združenjih.

Najvažnejše celice v odkupni mreži so kmetijske zadruge ki neposredno odkupujejo in zbirajo pridelke od pridelovalcev. Kljub znatnim dosedanjim uspehom pa je treba ugotoviti, da se mnoge zadruge še niso znašle. Pri odkupu, ki mora biti zlasti pri sadju, zelenjavi in zgodnjih pridelkih hiter, so pokazale premoja inicijative ter so se v glavnem zanašale na okrajno zvezo kmetijskih združenj. Zaradi okoližnosti in negibnosti so v nekaterih združenjih zdeli v odkup mnogo manj zgodnjih pridelkov, kakor bi jih lahko.

Pri nekaterih združenjih, ki jim je poročevalska služba in evidenca še vedno deveta briga, je prišlo celo do težjih posledic. Te zadruge so namreč pridelke odkupile, jih vskladiščile, niso pa o tem poslate okrajni zvezi kmetijskih združenj (oz. okrajnemu združenju odpremnemu podjetju) nobenega poročila. Ker razen zadruge nihče ni vedel za vskladiščene pridelke, so pridelki obležali v zadrugi in se začeli kvariti (Dornberg, Lož pri Vipavi itd.). Precej pozneje in počasne so v poročanju zlasti zadruge na Vipavskem. V juniju je redno pošiljalo poročila o odkupljenih kmetijskih pridelkih samo

15% zadrug, v juliju pa 20%. Spričo tako pomanjkljivega poročanja je seveda težko voditi operativno evidenco ter odkupljene pridelke, ki se naglo kvarijo, čim hitreje odpremljati in pošiljati v potrošniška središča.

Pri odkupu sadja sodeluje poleg združnega odpremnega podjetja 55 kmetijskih združenj. Najbolj živahen je odkup po vseh združenjih v Brdih, kjer je letos v goriškem okraju sadje najbolj obrodilo. Briške zadruge odkupljeno sadje še isti ali pa najkasneje naslednji dan odpremio v Plave, kjer je osrednje skladišče za vse briško sadje. V Plavah je poleg skladišča tudi velika prebralnica, kjer prebrajo sadje za izvoz, za potrošnje in predelavo. Tu maložito dnevno 3 do 4 vadone briškega sadja. Za vse ostale zadruge, ki odkupujejo sadje, je osrednje skladišče v Sempetru, od koder dnevno odpošljejo povprečno samo po en vagon sadja. Tu se pozna, da je na Vipavskem slana precej zamorila letošnje sadno letino.

Distribucija sadja iz goriškega okraja je bila v juliju planirana, ker bi sicer ne bilo mogoče preprečiti zmede, ki so jo prej povzročali nakupovalci iz raznih okrajev, ki so brez nalrta odkupovali vseprek. V juliju je odpadlo na Ljubljano 50%, Jesenice in Kranj 11,5%, Celje 11%, Trbovlje 9% ter na Kamnik in Idrijo po 3,5% vsega odkupljenega sadja. Od zadrug prevzema sadje v glavnem okrajno združno odpremno podjetje, ki skrbi tudi za prevoz, prebranje in nadaljnjo odpremo. Pravkar se sklepajo pogodbe med trgovskimi podjetji iz potrošniških središč in posameznimi združenji. Ta podjetja bodo sama odvažala sadje. Pri tem pa je treba opozoriti, naj ne ponavljajo stare napake, ko so podjetja s svojimi kamioni pobirala sadje samo ob glavnih cestah, medtem ko so oddaljene zadruge kljub pogodbam ostale na cedilu in se jim je sadje pokvarilo.

Odkup zelenjave in povrtine je letos v goriškem okraju precej šibek. Na področju, kjer so nekoč kmetije pridelovali v glavnem zelenjavo in povrtino (Ajševica, Kromberk, Vrtojba,

Renče), so letos sejali več žita. Razen tega je letošnji pridelek zelenjave in povrtine tudi manjši zaradi pomanjkanja umetnega gnojila. Za to področje je bilo obljubljenih 10 vagonov amonijaka, dobili pa so samo 2 vagona kalijeve soli. Vse zelenjavo in povrtino odkupuje kmečka zadruga v Sempetru.

Poleg sadja kot glavnega pridelka so zadruge odkupovale krompir, živilno, mleko, surovo maslo, jajca in zdravilna zelišča. V juliju so odkupile po vezanih cenah 123.184 kg krompirja, 32.432 litrov mleka, 4022 kg masla in okoli 70.000 kg zdravilnih zelišč, med njimi največ krhličnega lubja. Prav dober je tudi odkup živine, saj odkupijo dnevno povprečno po 1500 kg žive teže. Za malega in srednjega kmeta je poleg sadja največje važnosti odkup mleka, odkup masla, zlasti za tiste kraje, ki so oddaljeni od potrošniških središč. Odkup mleka bi morale organizirati vse kmetijske zadruge po trnovskih in drugih hribovskih vaseh. Preskrbeti bi si morale posameznike ter izdelovati maslo. Tako bi tudi v hribovitih predelih dobili mal in srednji kmetije možnost nakupa industrijskih izdelkov po vezanih cenah, hkrati pa bi se še trdneje vključili v naše novo združno življenje na vasi.

Rekordni pridelek ječmena v Belju

Zvezno državno posestvo Belje je letos doseglo rekordni pridelek ozimnega ječmena. Na njivah, kjer so uporabili vse sodobne agrotehnične ukrepe za povečanje pridelka, so dosegli po 30, 36 in celo 48 metrskih stotov pridelka na hektar. Tudi najmanjši pridelek, ki je bil zabeležen na področju uprave »Mece« je znašal 18 metrskih stotov na hektar, kar je prav tako visok hektarski donos. Tako velikega pridelka ječmena, kakor letos doslej še niso nikoli zabeležili na državnem posestvu Belje. Najvišji dosedanji povprečni donos ozimnega ječmena je bil zabeležen l. 1937, dosegel pa je je 21-8 metrskega stota na hektar.

K položaju v Nemčiji

Nemški ljudski svet je izdelal ustavo Nemčije

po kateri je Nemčija nedeljiva demokratična republika, sestavljena iz nemških pokrajin

Berlin, 5. avg. (Tanjug). Nemški ljudski svet je na svojem zasedanju odobril osnovne smernice za izdelavo ustave nemške demokratične republike, ki jo je predložil ustavodajni odbor ljudskega sveta.

V načrtu je označena Nemčija kot nedeljiva demokratična republika, sestavljena iz nemških pokrajin. Prepovedano je in bo strogo kaznovano sleherni delovanje, ki bi ogrozilo enakost državljanov, kakor tudi netanje plemenske in verske neestrpnosti. Prepovedano je hujskanje proti demokratičnim organizacijam in širjenje volnjoškarske propagande. Načrt izrecno poudarja, da mora biti gospodarstvo nemške republike načrtno; za vsak monopol in konkurni so prepovedani. Največja površina zemljišča v zasedbenem posestvu sme znašati samo 100 ha. Svoboda veroljubnosti je zagotovljena; zloraba cerkve in vere v politične namene se kaznuje. Narodno predstavništvo bo dovolilo za 4 leta po ustreznem volilnem sistemu in bo imelo dva doma.

Nemški ljudski svet je sklenil, da bodo smernice za izdelavo ustave republike predložene javnosti. Da stavi morebitne nove predloge in dopolnitve. Ustavodajni odbor bo do srede septembra dokončno sestavil načrt ustave. Nemški ljudski kongres pa bo odločil o njegovi usodi.

Preddesnik ustavodajnega odbora Otto Grottewohl je omenil med obrav-

navo, da so predsedniki zahodnonemških pokrajinskih vlad sprejeli londonska priporočila; obenem je poudaril, da so se samo zaradi tega izgubili pravico, da bi smeli govoriti v imenu nemškega ljudstva. »Nasvet je samo sklepi poudarjati, ne bomo prenehali z borbo vse dotle, dokler ne bo rešeno vprašanje enotnosti Nemčije in pravičnega miru.« je končal Grottewohl svoj govor.

Kot poročila agencija DENA, je frankfurtski upravni svet sprejel za končni načrt o ustanovitvi »banke za obnovo« v bicionij.

Sovjetska zveza oskrbuje ves Berlin z živili

Berlin, 4. avgusta. (Tass). Sovjetska vojska uprava je začela s 1. avgustom preskrbovati prebivalstvo vsega Berlina z življenjskimi potrebščinami. Vse prodajalne sovjetskega sektorja so prejele zadostne količine življenjskih potrebščin dobre kakovosti. Agencija ADN poroča, da je priplula 2. avgusta v pristanišče Rostock sovjetska ladja »Aleksander Matrosov«, ki je pripeljala 3010 ton pšenice. V zahodnih predelih Berlina je položaj v prehrani vsak dan težji. Do zadnjih poročil agencije ADN je prenehala v zahodnih sektorjih mesta 300 pekov z delom, ker jim primanjkuje premoga in električne energije.

Naraščanje brezposelnosti v zahodnih delih Berlina

Berlin, 5. avg. (Tass). Po poročilih agencije ADN se je število podjetij, ki so ustavila delo, od 24. do 28. julija za 482. Po podatkih odseka za delo je v zahodnih sektorjih ustavilo delo 3410 podjetij, v 4623 podjetjih pa so skrajšali delovni čas. Zaradi tega je doseglo število brezposelnih v zahodnih sektorjih mesta 37-088 oseb, 47-680 delavcev pa dela po skrajšanem delovnem času.

Brüning bo nastopil kot pričra na procesu proti Schachtu

Praga, 5. avg. (Tanjug). Berlinski dopisnik Telepressa poroča, da bo bivši nemški kancler Heinrich Brüning nastopil kot glavna pričra na sodišču za denacifikacijo v Ludwigsburgu, ki ugotavlja Schachtovo krivdo. Jasno je — nadaljuje dopisnik Telepress, da je ameriška vojska uprava izbrala Brüninga za pričro zaradi tega, da Schacht dokončno oprosti sleherne krivde. Drugi dan razprave je Schacht javno poveljeval Hitlerja kot »genialnega človeka« in zagovarjal številne točke nacističnega programa. Izjavil je med drugim, da je katoliška stranka »centrum«, ki jo je vodil Brüning, hotela formirati koalicio z nacistično stranko. Ko je dal to izjavo, se Schacht ni prav nič bal, da bi s tem zmanjšal Brüningov ugled.

Bivši veleposlanik Golubovič izgubil državljanstvo FLRJ

Beograd, 5. avg. (Tanjug). Ker je bivši veleposlanik FLRJ v Romuniji Radonja Golubovič odklonil vrnitev v FLRJ Jugoslavijo, je s sklepom ministrstva za notranje zadeve izgubil državljanstvo FLRJ Jugoslavije. Ta sklep je izdan na temelju čl. 1 in 6 zakona o odvzemu državljanstva osebam, ki so zbežale v inozemstvo po osvoboditvi.

Dopisnik agencije France Presse izgnan iz Jugoslavije

Beograd, 5. avg. (Tanjug). Direkcija za informacije pri vladi FLRJ je izdala sledeče poročilo: Dopisnik agencije France Presse v Beogradu zaradi njegovega tendencioznega lažnega pisanja o Jugoslaviji ni podaljšal vizum za nadaljnje bivanje v FLRJ Jugoslaviji.

Hujskanje »svetih mož« v Avstriji proti ZSSR in Jugoslaviji

Dunaj, 5. avg. (Tanjug). Svojniški kampanji proti Sovjetski zvezi in državam ljudske demokracije v zahodni Avstriji imajo glavno vlogo duhovniki in razni »sveti misijonarji«. Svojo klevetniško aktivnost posebno kažejo pri odvračanju beguncev iz držav ljudske demokracije, da bi se vrnil v domovino. Ti »sveti možje« snubijo begunce za razne zarotniške organizacije. Med jugoslovanskimi begunci dela ameriški duhovnik Laney, ki s svojimi sobraty širi sovražstvo do nove Jugoslavije in razglša »sveto geslo«, da bo vsakogar, ki bi se hotel vrniti v Jugoslavijo, katoliška cerkev izključila.

Za 8. avgust pripravljajo zborovanje pobeglih folkdsajetcejev, na katerem se nameravajo organizirati za borbo proti demokratičnim državam. Pred zborovanjem bo bral solnograški nadškof »veliko mašo«. Avstrijske oblasti bodo preskrbele posebne vlake, s katerimi se bodo pripeljali folkdsajetceji iz Salzburga in Linza na zborovanje.

Vse inozemske šole v Bolgariji zaprte

Sofija, 4. avg. (Tass). Prezidij Narodne skupštine je sklenil s 1. sept. zapreti vse inozemske šole in tečaje v Bolgariji. Odslej bo dovoljeno inozemskim poslanistvom ustanovljati in vzdrževati šole samo za otroke svojih državljanov, bivajočih v Bolgariji, toda sprejem otrok bolgarskih državljanov v te šole je prepovedan.

Vse verske in zasebne šole v Romuniji podržavljene

Bukarešta, 4. avgusta. (Tanjug). Danes je stopil v veljavo zakon o reformi romunskega pouka, ki je bil sprejet na pobudo romunske delavske partije. Pouk se deli na predšolski, osnovnošolski, srednješolski in višješolski. Narodne manjšine bodo poučevali v njihovem materinem jeziku. Za odpravo nepismenosti bodo organizirali enoletne in dvoletne tečaje za osebe od 14 do 55 let starosti. Za delavce bodo odprli posebne dveletne tečaje, ki bodo odgovarjali srednješolskemu pouku. Vse verske in zasebne šole bodo prešle v državne roke.

Poljsko-češkoslovaško gospodarsko sodelovanje

Varšava, 5. avg. (Tanjug). Včeraj se je v Varšavi svečano začelo drugo zasedanje poljsko-češkoslovaške sveta za gospodarsko sodelovanje. Češkoslovaško zastopa 20 najbolj znanih predstavnikov gospodarskega življenja z ministrstvom za zunanjo trgovino dr. Gregorjem na čelu. Poljsko pa minister za industrijo in trgovino in ustrezno število predstavnikov raznih panog gospodarskega življenja.

Živahna trgovinska izmenjava med Madžarsko in sosedi

Budimpešta, 5. avg. (Tanjug). Po uradnih podatkih ministrstva za trgovino je Madžarska v prvih šestih mesecih uvozila za 1.094.979.000 forintov, izvozila pa za 782.075.000 forintov blaga. Največ je uvozila surovega bombaža, lesa in usnja, izvozila pa največ tekstila, lokomotiv in raznih potrebščin. Največje trgovinsko izmenjavo blaga je imela Madžarska s Sovjetsko zvezo. Češkoslovaško in Jugoslavijo.

uspele, bodo začeli s tesnejšim sodelovanjem z voditelji emigracije, ki prehajajo v službo ameriške špijonaže; obenem bodo prevzeli v ameriško službo bivši gestapovski agenti.

V svojem delu izhaja ameriško vohunstvo s stališča maksimalnega sodelovanja z vohunskimi službami zahodnih držav, čeprav nima vanje popolnega zaupanja.

Ze ta dejstva s posvetovanju ameriškega vohunstva v Frankfurtu na Meni — pravi »Univerisul« — dovolj dokazujejo, kakšne vrste političnih akcij začena v tem trenutku ameriški imperializem proti evropskim državam, posebno proti južnim in jugovzhodnim državam. Če upoštevamo še načrt za kriminalne umore voditeljev delavskega razreda po vsem svetu, nam postane znova jasno, da se imperialistična aktivnost ministrstva za zunanje zadeve ZDA prav nič ne razlikuje od hitlerjevskega imperializma.

Nenni jevi razgovori s Cyrankiewiczem o bližnjih nalogah delavskega gibanja

Varšava, 4. avg. (Tanjug). Glasilo poljske socialistične stranke »Robotnik« je objavilo danes tole uradno poročilo:

»Na povabilo generalnega sekretarja poljske socialistične stranke Jozefa Cyrankiewiczja je dospel na Poljsko vodja italijanskih socialistov Pietro Nenni. Razgovorom s Cyrankiewiczem sta prisostvovala tudi sekretar glavnega izvršilnega odbora poljske socialistične stranke in glavni urednik »Robotnika« ter poslanec Julijan Hochfeld.

Na konferenci so izčrpno razpravljali o političnem položaju in nalogah delavskega gibanja v najbližji bodočnosti. Med razgovori so ugotovili popolno soglasje.

Po obisku v Vroclavu, kjer si je ogledal razstavo »Poljski vrtni okrožji«, je Nenni 2. avgusta odpotoval v Prago.

Pripravljali komite za organizacijo mednarodne konference delovne mladine je sklenil da bo od 8. do 18. avgusta v Varšavi mednarodna konferenca delovne mladine, katere se bo udeležilo 600 delegatov iz Poljske, kakor tudi znatno število strokovnjakov, opazovalcev in gostov iz različnih držav. Udeleženci konference bodo obravnavali različna politična, socialna in gospodarska vprašanja, sprejeli splošni načrt za uresničitev interesov delovne mladine in ustavnostno listino o pravicah mladine, v kateri bodo zapisani smotri in težnje delovne predne mladine vsega sveta.

V soboto 7. avgusta se bo v Beogradu sestal Plenum Glavnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije.

Dijaški odbor volijo na občnem zboru ali na konferenci dijakov V. do X. razreda. V dijaški odbor izvolijo najboljše in najkvalitetnejše dijake, ki uživajo največji ugled svojih tovarštev. Dijaški odbor upravlja delo razrednih organizatorjev in razrednih kolektivov. Na sejah, pri katerih je navzoč direktor ali od-

nega določen profesor, dijaški odbor proučuje ukrepe za izboljšanje učnih uspehov in discipline. Razen tega organizira odbor izven šolskih krožkov predavanja, referate itd. Skupaj s komosolsko in pionirsko organizacijo izdaja šolske stencane in časopise. Pri proučevanju dela dijaških organizacij na sejah

Lepi uspehi medkongresnega tekmovanja mariborske mladine

V torek je bila konferenca mladine mesta Maribora. Konferenci je prisostvoval predsednik MLO tov. Franc Simončič, ki je spregovoril mladini o delu V. kongresa KPJ. Na koncu svojega referata je dejal: »Nadaljujte delo kakor ste ga začeli in uspehi so nam porok, da bomo dokazali vsem našim prijateljem, da smo njihovi najbolj iskreni prijatelji.«

Članica mestnega odbora LMS je podala poročilo o izpolnjevanju medkongresnih obveznosti, ki so jih aktivisti sprejeli na mladinski konferenci 21. julija. Tako so se obvezali, da bodo ustanovili 10 novih produkcijskih brigad. Svojo obveznost so izvršili tako, da so formirali 41 produkcijskih brigad, pri čemer se je pokazala Tovarjavna avtomobilov, ki je ustanovila 14 novih brigad. Mladina Maribora je vpisala v času desetdnevnega tekmovanja 365.000 din ljudskega posojila. Posebno se je izkazala sekcija državnih železniških delavnic, ki je sama vpisala 47.000 din. Opravljenih je bilo 24.110 prostovoljnih delovnih ur. Lepe uspehe na tem področju je dosegla Železniška industrijska šola, ki je opravila 2527 prostovoljnih delovnih ur in sekcija državnih železnic, ki je dala 1250 delovnih ur.

Lepe uspehe je dosegla mladinska organizacija v času tekmovanja predvsem v učitvi, razširitvi in pozitivni delu mladinske organizacije. V desetih dneh je bilo sprejetih v mladinsko organizacijo 337 novih članov.

Izkazal se je mladinski aktiv TAM, ki je zajel 30 % še neorganizirane mladine. Delo mladinske organizacije se je posebno poživelo na hidrocentrali na Mariborskem otoku, v TAM in Naprozi.

Tudi na kulturno-prosvetnem področju je dosegla mladinska organizacija lepe uspehe. V času medkongresnega tekmovanja so mladinski aktivisti izvedli 23 kulturnih prireditev in mitingov. Razen tega so posamezni aktivisti ustanovili pevske zore ter dramske skupine.

Eden največjih uspehov mladinske organizacije pa je brez dvoma uvajanje nednega in temeljitega študija marksistične literature na študijskih krožkih, ki redno delujejo. Na njih se obravnava problematika graditve socializma v naših konkretnih razmerah in druga aktualna vprašanja.

Na osnovi požitvalnega dela in uspehov je MO LMS podelil predhodne zastavice sekciji državnih železnic kot najboljšemu delovnemu kolektivu, najboljšemu terenu Pobrežje, najboljši ustanovi Naproza ter III. rajonu. Razen tega so bili pohvaljeni še nadaljnji mladinski aktivisti, ki so prejeli knjižne nagrade.

Ob koncu konference je spregovoril predsednik MO LMS Marjan Lah o nalogah mladine, ki jih je postavil V. kongres KPJ. Opozoril je na nezdrav pojav sektašenja v mladinski organizaciji, kar je treba najhitreje odpraviti.

XIV. olimpijske igre v Londonu

Jugoslavija: Turčija 3:1

Tekmovanja na XIV. olimpijskih igrah v Londonu so se včeraj nadaljevala. Zanimanje občinstva je zelo pol milijona gledalcev. Veliki stadion ima vsak dan nad 80.000 obiskovalcev, čeprav se je vreme poslabšalo in večkrat dežuje.

Jugoslovanski tekmovalci so včeraj ponovno zabeležili več lepih uspehov, posebno pomembna pa je zmaga jugoslovanske nogometne reprezentance nad Turčijo. Podrobnejši rezultati včerajšnjih tekmovanj so naslednji:

JUGOSLAVIJA : TURCIJA 3:1 (2:0)

V četrtfinalu se je jugoslovanska nogometna moštvo srečalo z močno reprezentanco Turčije. Jugoslovani so zaslužno zmagali nad svojim nasprotnikom in želi navdušeno priznati za svojo lepo igro. Naša reprezentanca je igrala danes mnogo boljše kakor v tekmi z Luksemburžani, čeprav so imeli zelo težko stališče, kajti moštvo Turčije je igralo zelo ostro in mestoma tudi surovo. Dva igralca turške reprezentance je moral francoski sodnik Quesse izključiti zaradi surovosti. Zrtve teh nešportnih igralcev je bil Bobek, ki so ga moral odnesti z igrišča. Jugoslovani so dosegli štiri gole, vendar sodnik tretje gola ni priznal. Streli so bili: Čajkovski, Bobek in Wöfl, ki je dal dva gola. Naše moštvo je nastopilo v naslednji postavi: Sošarič, Brozovič, Stankovič, Čajkovski, Jovanovič, Atanackovič, Tomašević, Mitič, Wöfl, Bobek, Čajkovski, Zmago Jugoslavije je občinstvo toplo pozdravilo. Gledalci so tudi med tekmo glasno vzpodbujali naše moštvo z vzklikanjem Ju-go-sla-vi-ja.

LAHKA ATLETIKA

V tekmu na 3000 m z zaprekami smo jugoslovani dosegli lep uspeh s tem, da se je mladi tekač Segedin v izredno hudi konkurenci 12 najboljših tekačev v tej disciplini plasiral na šesto mesto s časom 9:20.2 minute. Prvo mesto si je priboril Sved Sestran s časom 9:04.6 (nov olimpijski rekord). Naslednji dve mesti pa sta zasedla njegova rojaka Enseter in Harström. V deseterboju je bila včeraj na sporedu polovica disciplin. Po prvih rezultatih je bil najboljši Avstrijec Kistenmacher. Našo državo zastopata v tem tekmovanju Marčelja in Rebula.

V tekmu na 400 m je zmagal Wint (Jamajka) s časom 46,2 sekunde, in izenačil olimpijski rekord. Na drugem mestu je Mac Kinley (Jamajka), na tretjem pa Whitefield.

VESLANJE

Na 200 m prsno so bila danes predtekmovanja. Cerer, ki je zastopal našo državo, je prišel v svoji skupini drugi na cilj za Egipčanom Kandilom in se plasiral v četrtfinalu.

Na 1500 m prosto je v predtekmovanju Stipetič v svoji skupini prišel prvi na cilj v času 20:10,1 minute in se plasiral za polfinala, ki bo danes.

Puhan in Ilič se s časom 21:45 in 21:17 nista plasirala za nadaljnje tekmovanje.

V plavanju na 400 m prosto za moške je zmagal v novem olimpijskem rekordu Amerikan Smith s časom 4:41. Drugo mesto je zasedel Amerikan Mac Lean s časom 4:43,4, tretje pa Marshal (Avstralija) s časom 4:47,7. Madžar Mitro je na četrtem mestu.

Na 400 m prosto za ženske je v polfinalu zmagala Harupova.

PLAVANJE

V skifu je tekmovalo 11 čolnov v petih skupinah. Jugoslovani Petrovečki se je plasiral v svoji skupini na tretje mesto.

V dvojici s krmarjem sta Jugoslovani Ristič in Horvat in svoji skupini zmagala pred Anglijo in Ameriko in se plasirala za polfinala.

V četvercu s krmarjem so Madžari premagali naše tekmovalce, ki jutri ponovno nastopijo za plasma v polfinalu.

V četvercu brez krmarja so Holanci prišli pred našim čolnom na cilj. Tudi v tej disciplini bodo naši tekmovalci jutri ponovno nastopili za plasma v polfinalu.

Turnir v Rogoški Slatini

Včeraj je bilo na mednarodnem turnirju v Rogoški Slatini odigrano III. kolo.

Lešnik-Prins 1:0. Nasprotnika sta igrala špansko otvoritev. Lešnik je zrtvoval kmeta, česar črni ni pariral in je zašel v težave. Belemu se je v srednji igri zrtv rentirala ter je z napadom lepo zmagal.

Puc-Opečensky 1:0. Puc je začel Kauntovon gambit in že v 8. potezi zrtvoval kvaliteto ter tako na najhitrejši način spravil svoje figure v napad, ki ga je v 19. potezi zaključil z efektivno zmago.

Janošević-Germek 1:0.

Kapetan Marković-Fuderer 1:0.

Tot-Simonovič remi.

Nedeljković-Ivkovi remi.

Božić-Rabar remi.

Šubarič in Šiška sta igrala ortodoksn damski gambit. Šiška je imel po prvi prekinutvi in trdnjavski končnici kmeta več. Ponujeni remi je odklonil, ob drugi prekinutvi pa stoji zelo kritično.

Stanje po III. kolu: Puc, Marković, Rabar 2 in pol, Lešnik 2 (1), Božić, Janošević 2, Šiška 1 in pol (1), Ivkov 1 in pol itd.

kraje v vseh zveznih republikah potujoči kinematografi.

Razvoj tekstilne industrije v Ukrajini

V Ukrajini je sedaj več tekstilnih podjetij kot pred vojno. Ukrajinski tekstilni delavci so izpolnili polletni proizvodni plan 15 dni pred rokom ter izdelali za 44% več tkanin kot v 9 mesecih minulega leta. V glavnem mestu republike obratuje velika tovarna za izdelavo naravnih svile ter svilenih tkanin in tovarna svilenih tkanin in predmetov Kijeva. Tekstilna industrija te republike proizvaja čedalje več tkanin za ukrajinske narodne noše, pri čemer sodelujejo najboljše umetniki Ukrajine.

Industrija gradbenega materiala je večja kot pred vojno

V prvi polovici letošnjega leta je industrija gradbenega materiala ZSSR pregledla plan za 12%. V primeru z lanskim letom je narasla proizvodnja okenjskega stekla, cementa, strešne opeke in drugih najpomembnejših gradbenih predmetov za skoraj 40%, proizvodnja gradbene opeke pa za 90%. Letos bodo v ZSSR razširili 220 velikih tovarn za gradbeni material. Letos bo proizvodnja gradbenega materiala v ZSSR mnogo večja kakor pred vojno v letu 1940.

Angleška lekcija kralju Pavlu

Anglija odklanja vsako razpravljanje o vprašanju priključitve otoka Cipra Grčiji

Atene, 5. avg. (Tass). Po včerajšnjih izmenjavah pism med poslanikom Velike Britanije in ministrom za zunanje zadeve atenske vlade Calderisom je bil podpisan sporazum o podaljšanju bivanja britanske policijske misije v Grčiji za poldrugeto leto. Kakor pripovedujejo, je atenski minister za javno varnost Rendis zvedel to šele iz obvestila, ki ga je izdalo britansko poslanstvo v Atenah.

Nima« piše v zvezi s tem, da se šef britanske policijske misije obnaša kot zasebna inozemska država in obtuje z ministrom za javno varnost samo s posredovanjem britanskega poslanstva in atenskega ministrstva za zunanje zadeve.

Kakor poročajo listi, je odpravnik poslov Velike Britanije, ko je bil 31. julija na obisku pri predsedniku vlade Sofulisu, izročil v zvezi z izjavo kralja Pavla o otoku Cipru atenski vladi noto, v kateri poudarja, da britanska vlada ne bo razpravljala o vprašanju priključitve otoka Grčiji in opozarja na velik pomen otoka za varnost britanskega imperija. Končno izreka pismo prošnje, naj grška vlada obsodi mnenje kralja Pavla o Cipru.

Amerika bo poslala atenski vladi težke bombnike

Atene, 5. avg. (Tass). Zvedelo se je, da je bil dosežen v monarhoističnem »obrambnem svetu« sporazum o novih posilkah ameriškega orožja za vojsko atenske vlade, t. j. o nujni dobavi ameriških bombnikov. Časopisi poročajo, da bodo sklicevali odslej posvetovanja »obrambene sveta« le na zahtevo Američanov.

»Elefteria« piše, da je prišlo zaradi tega med Sofulisom in ministrom za zunanje zadeve Calderisom do spora, vendar bi radi to vprašanje popolnoma zamolčali, da ne bi bilo treba dati formalnega odgovora na britansko noto.

»Etikos Kirik« pravi v uvodniku: »Ta otok, ki je v suženjskih okovih, bomo osvobodili, pa če je lastnikom sužnje prav ali ne.«

Hkrati poročajo, da je odpravnik poslov Velike Britanije izročil Sofulisu pismo načelnika britanske misije v Grčiji, v katerem ta protestira, ker je minister za javno varnost Rendis podelil višje čine orožniškim oficirjem brez njegovega pristanka.

Novo metode ameriškega vohunstva

Imperialistična politika Amerike se nič ne razlikuje od Hitlerjevega imperializma

Bukarešta, 4. avg. (Tanjug). Današnji »Univerisul« je objavil članek z naslovom »Nove metode ameriškega vohunstva v Evropi«, kjer pravi med drugim: »Sredi junija letošnjega leta so imele nižje enote ameriškega vohunstva v Frankfurtu tajno posvetovanje; namti so povabile tudi vojaške atašeje številnih evropskih držav in držav Bliznjega in Srednjega vzhoda. Sestanka so se udeležili tudi general Clay, šef špijonske sekcije ameriške vojske, še neki drug ameriški general in več ameriških oficirjev, bivši nemški general Guderian in bivši šef nemške vrhovne komande Halder. Posvetovanje vella za začetek otenitve v ameriškega vohunstva na političnem in vojaškem polju, za katero so se ameriški imperialisti odločili, preden preidejo k terorističnim dejanjem: metode vmešavanja v notranje zadeve evropskih narodov so se namreč pokazale doslej za nezadostne. Na posvetovanju je Nemeč Halder poročal o izkušnjah iz druge svetovne vojne, general Chamberlain pa je govoril o posebnih načinih, ki se jih mora posluževati ameriška vojska špijonaže v izrednih evropskih pogojih, posebno

IZ SOVJETSKE ZVEZE

Dijaške organizacije v sovjetski šoli

II.

Dijaške organizacije v sovjetskih šolah so eno najvažnejših sredstev za komunistično vzgojo, zlasti za gojenje kolektivizma, zavestne discipline, samopobude in aktivnosti v splošnem šolskovzgojnem delu.

Organi dijaških samouprav v sovjetskih šolah si prizadevajo, izboljšati učne uspehe in utrditi zavestno disciplino v šoli. Avantgarda učencev — komosolci in pionirji se opirajo pri svojem množičnem političnem delu na dijaški odbor, katerega izvolijo v srednjih šolah iz vrst dijakov višjih petih razredov.

V osnovnih šolah ni dijaških organizacij. Tam je učitelj sam voditelj dece. Po njegovem nalogu morajo učenci opravljati rednišolsko službo v razredu, paziti na čistočo klopi in šolske table, mu pomagati pri pripravljanju učil itd. Vse to vzgaja v otrocih zavest dolžnosti in jih navaja k izvrševanju njihovih obveznosti. Otroci postopoma spoznavajo uspehe in nedostatke v delu vsega razreda. Uspeh je čisto zasluga posameznih učencev. Na ta način se ustvarja javno mnenje učencev, ki moralno vpliva na

nedisciplinirane in v učenju zaostale učence.

Ustroj dijaških organizacij v višjih razredih srednje šole je takle: na dijaškem občnem zboru višjih razredov izvolijo razrednega vodjo (predsednika) za eno šolsko polletje. Razredni organizatorji delajo pod nadzorstvom profesorjev, razrednih predsednikov in splošno šolskega dijaškega odbora. Vzdržujejo tesne stike s pionirskim oddelkom razreda, v VII. do X. razredu pa s komosolskimi skupinskimi organizatorji.

Razredni organizatorji pazijo na šolski red, določa in kontrolira dežurstvo učencev v razredu in kabinetih in organizira pod vodstvom profesorjev tovariško pomoč učencem, zaostalim v učenju. V pristojnost razrednih organizatorjev spada tudi pritegovanje dijakov v razne dijaške krožke (fizikalni, kemični, matematični, tehniški, slikarski, fizikalni itd.) in čitalnico. Skupno z razrednim učiteljem prireja izlete, sprehode, večerne prireditve, proslave ter skupne obiske gledališč, kinematografov, muzejev in razstav.

Centralno gledališče Sovj etske armade v Moskvi

